

Grøn trepart kræver prioritering, tålmodighed og bedre dialog

Voxpop fra Åben Land

Hvad skal der til, når den grønne treparts principbesluttede omlægningsplaner skal omsættes til projekter i det ganske land? Det var omdrejningspunktet på Åben Land 26, der samlede mere end 80 fagpersoner i Silkeborg i slutningen af april.

af Astrid Arnbjerg,
studentermedhjælper,
Dansk Byplanlaboratorium

Mette S. Hansen, student, og
Anette P. Abrahamsen, partner,
Arkplan Landskabsarkitekter

Hvad siger I til jeres kollegaer, når de spørger ind til, hvad I har lært på Åben Land?

Anette: Jeg skal i hvert fald fortælle, at vi har fået et bedre indblik i processerne; det, der er i gang lige nu, og hvor langt kommuner og andre aktører er kommet.

Mette: Jeg hæfter mig meget ved den transformative forandring, der skal i gang, og at alle skal acceptere, hvor meget der skal forandres. Der er virkelig meget for midling og inddragelse i den opgave.

Hvad ser du som det næste skridt i omlægningsplanerne og den grønne trepart?

Anette: Vi kan jo se, at der er lavet et kæmpe kortlægningsarbejde, hvor der er en masse ting, der er identificeret. Så næste skridt er helt klart en prioritering i, hvor man starter. Og hvor man opnår den største effekt. Jeg tænker også, at det multifunktionelle, der kan skabe værdi for et område og bidrage til, at det blomstrer op på en ny måde, skal prioriteres.

Mette: Ja, når man snakker prioritering, er det også, hvor kan vi se den største effekt hurtigst muligt, eller hvor kan vi gøre en reel effekt og så prioritere det.

Hvad er det mest løsningsorienterede, du har hørt på Åben Land?

Anette: Jeg synes faktisk, at folk er rigtig løsningsorienterede med hver deres briller på. Jeg var inde på lovgivningssessionen. Der var der meget fokus på, hvordan man får omlægningen til at fungere helt lavpraktisk, både i forhold til lovgivningen og den konkrete sagsbehandling.

Mette: Ja, jeg synes også, at det er enormt opløftende at være her. Jeg tror på det med, at workshops, borgerinvolvering og frivillighed skal være med til at få løftet den her opgave.

Hvad siger du til dine kollegaer, når de spørger ind til, hvad du har lært på Åben Land?

Jeg har observeret en kritik af, at biodiversitet ikke fylder nok i den grønne trepart i øjeblikket. Men fremme af biodiversiteten handler også om, hvordan de arealer, vi allerede er ved at tage ud af drift, bliver forvaltet fremadrettet, så lad os have fokus på lodsejerens rolle og understøtte afgræsning og naturpleje. Og så har jeg lært, at vi skal gøre meget mere for at fortælle om jordfordeling, fordi det bliver der talt alt for lidt om.

Hvad ser du som det næste skridt i omlægningsplanerne og den grønne trepart?

Jeg mener jo, at vi er godt i gang. Jeg, og mine kollegaer, gennemførte 39 jordfordelinger i 2025, og til efteråret skal jeg ud at se mit første projekt, som jeg har jordfordelt, blive etableret. Så på den måde synes jeg jo egentlig, at det kører. Det næste, vi skal, er, at vi skal acceptere, at det tager længere tid end til engang i 2030'erne, så vi kan gøre det ordentligt.

Hvad er det mest løsningsorienterede, du har hørt på Åben Land?

Det sjove er, at alle faggrupper vil have en bid af den grønne trepart, og alle parter føler sig i en vis udstrækning overset, og jeg har hørt om flere udfordringer end løsninger. Heldigvis oplever jeg her på Åben Land, at de, som arbejder med grøn trepart, er superengagerede og brænder for at gøre en forskel der, hvor de kan.

Jeppe S. Brandtoft,
jordfordelings-
planlægger, jord-
fordelingskontoret
hos Styrelsen for Grøn
Arealomlægning
og Vandmiljø

Åben Land er en årlig konference, der laves i samarbejde mellem Danske Landskabsarkitekter, Landinspektørforeningen, Københavns Universitet – Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning.

Rane B. Lange,
klimakoordinator,
Vejle Kommune,
proceskonsulent
omkring den
grønne trepart

Hvad siger du til dine kollegaer, når de spørger ind til, hvad du har lært på Åben Land?

Den case, vi så om Gudenåen, er et godt eksempel på, hvordan vores forestillinger om, hvad der er "naturligt", primært handler om, hvad vi er vant til at se i landskabet. Silkeborg Kommune har fundet kortmateriale fra 1700-tallet, der viser, at Gudenåens nuværende løb er resultatet af en stor tilpasning i 1800-tallet, som gjorde den smallere og dybere. Historien peger på, at landskabs- og samfundsudvikling hænger tæt sammen og bidrager til, at vi tør forestille os et radikalt anderledes landskab end det, vi ser i dag.

Hvad ser du som det næste skridt i omlægningsplanerne og den grønne trepart?

Vi arbejder på omlægning af ca. 2.000 ha, som vi allerede var i gang med, inden den grønne trepart blev til. Vi er i fuld gang med at forberede forundersøgelserne af de nye projekter, men vi kan først sætte dem i gang, når der er en ny regering på plads, og støtteordningerne åbner.

Hvad er det mest løsningsorienterede, du har hørt på Åben Land?

Jeg kunne godt tænke mig at bruge transformativ scenarieplanlægning som et redskab til at samle interessenterne omkring forskellige billeder af fremtiden. Det binder an til Schønherr's oplæg, der satte billeder på successionen i landskabsforandringen og faseopdelte forandringsprocessen. Det er både et konkret implementeringsgreb og et formidlingsgreb, der kan åbne for samtalen om, hvordan fremtidens landskab kunne se ud.